Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 18ης Ιουνίου 2024*

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας – Οδηγία 2013/32/ΕΕ – Άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α΄ – Έλλειψη δυνατότητας των αρχών κράτους μέλους να απορρίψουν αίτηση ασύλου ως απαράδεκτη λόγω προηγούμενης χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα σε άλλο κράτος μέλος – Άρθρο 4 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κίνδυνος απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχειρίσεως σε αυτό το άλλο κράτος μέλος – Εξέταση της αιτήσεως ασύλου από τις εν λόγω αρχές παρά τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος – Οδηγία 2011/95/ΕΕ – Άρθρο 4 – Εξατομικευμένη εξέταση»

Στην υπόθεση C-753/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο, Γερμανία) με απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Δεκεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

QY

κατά

Bundesrepublik Deutschland,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, L. Bay Larsen, Αντιπρόεδρο, A. Arabadjiev, K. Jürimäe (εισηγήτρια), E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi και O. Spineanu-Matei, προέδρους τμήματος, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, M. L. Arastey Sahún και M. Gavalec, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: L. Medina,

γραμματέας: K. Hötzel, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 26ης Σεπτεμβρίου 2023,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η QY, εκπροσωπούμενη από τον S. Kellmann, Rechtsanwalt,

– η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Möller, την A. Hoesch και τον R. Kanitz,

– η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Jacobs, A. Van Baelen και M. Van Regemorter,

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Edelmannová, και τους M. Smolek και J. Vláčil,

– η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από την M. Browne, Chief State Solicitor, και τους A. Joyce και D. O'Reilly, επικουρούμενους από την A. McMahon, BL,

– η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Γ. Καριψιάδη και την Τ. Παπαδοπούλου,

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον R. Bénard, την O. Duprat-Mazaré, τους B. Fodda και J. Illouz,

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από την W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους A. Germeaux, J. Reckinger και T. Schell,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και M. H. S. Gijzen,

– η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Posch, την J. Schmoll και τον M. Kopetzki,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις A. Azéma, J. Hottiaux και H. Leupold,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 25ης Ιανουαρίου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31), του άρθρου 4, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, και του άρθρου 13 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους

πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9), καθώς και του άρθρου 10, παράγραφοι 2 και 3, και του άρθρου 33, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της QY, υπηκόου Συρίας στην οποία χορηγήθηκε το καθεστώς πρόσφυγα στην Ελλάδα, και της Bundesrepublik Deutschland (Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας), εκπροσωπούμενης από την Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μεταναστεύσεως και Προσφύγων, Γερμανία, στο εξής: Ομοσπονδιακή Υπηρεσία), σχετικά με την απόφαση της τελευταίας να απορρίψει την αίτηση της QY για την αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός 604/2013

3 Η αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 604/2013 έχει ως εξής:

«Η πρώτη φάση της δημιουργίας του [κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου] που θα πρέπει να οδηγήσει, μακροπρόθεσμα, σε κοινή διαδικασία και ομοιόμορφο καθεστώς, που θα ισχύουν σε όλη την Ένωση, για εκείνους στους οποίους χορηγείται διεθνής προστασία, έχει επί του παρόντος ολοκληρωθεί. […]»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού ορίζει το αντικείμενο του εν λόγω κανονισμού ως εξής:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας η οποία υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (εφεξής “υπεύθυνο κράτος μέλος”).»

5 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα στο έδαφος οποιουδήποτε από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων ή των ζωνών διέλευσης. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ.»

Η οδηγία 2011/95

6 Οι αιτιολογικές σκέψεις 7 και 9 έως 13 της οδηγίας 2011/95 έχουν ως εξής:

«(7) Έχει πλέον ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. […]

[…]

(9) Στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε τη δέσμευσή του ως προς τον στόχο της εγκαθίδρυσης ενός κοινού χώρου προστασίας και αλληλεγγύης, που θα βασίζεται σε κοινή διαδικασία ασύλου και ενιαίο καθεστώς, σύμφωνα με το άρθρο 78 [ΣΛΕΕ], για εκείνους στους οποίους έχει παρασχεθεί διεθνής προστασία, το αργότερο έως το 2012.

(10) Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν, είναι σκόπιμο, στο παρόν στάδιο, να επιβεβαιωθούν οι αρχές στις οποίες βασίζεται η οδηγία 2004/83/ΕΚ [του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ 2004, L 304, σ. 12),] καθώς και να επιδιωχθεί η επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προσέγγισης των κανόνων για την αναγνώριση και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας βάσει υψηλότερων απαιτήσεων.

(11) Θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο [(ΕΥΥΑ)] για να δοθεί η δέουσα στήριξη στις προσπάθειες των κρατών μελών κατά την υλοποίηση των απαιτήσεων που ορίζονται στη δεύτερη φάση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ιδίως σε εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου τους, λόγω ιδίως της γεωγραφικής τους θέσης ή της δημογραφικής τους κατάστασης.

(12) Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η διασφάλιση, αφενός, ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρήζουν όντως διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε ελάχιστο επίπεδο παροχών σε όλα τα κράτη.

(13) Η προσέγγιση των διατάξεων των σχετικών με την αναγνώριση και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα και του καθεστώτος επικουρικής προστασίας θα συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ κρατών μελών, όταν οι εν λόγω μετακινήσεις οφείλονται αποκλειστικά στις διαφορές μεταξύ των νομικών πλαισίων.»

7 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2011/95 καθορίζει τον σκοπό της ως εξής:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση απαιτήσεων για την αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας.»

8 Το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ευνοϊκότερες διατάξεις», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ ευνοϊκότερες διατάξεις για να καθορίζουν το ποιος δικαιούται να θεωρηθεί πρόσφυγας ή πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές συνάδουν με την παρούσα οδηγία.»

9 Το κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 2011/95, το οποίο επιγράφεται «Αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας», περιλαμβάνει τα άρθρα 4 έως 8 της οδηγίας. Το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Αξιολόγηση των γεγονότων και περιστάσεων», ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μπορούν να κρίνουν ότι εναπόκειται στον αιτούντα να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Αποτελεί καθήκον των κρατών μελών να αξιολογούν, σε συνεργασία με τον αιτούντα, τα συναφή στοιχεία της αίτησής του.

[…]

3. Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και να περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:

α) όλων των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών στη χώρα καταγωγής και του τρόπου εφαρμογής τους·

β) των συναφών δηλώσεων και εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με το εάν ο αιτών έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη·

γ) της ατομικής κατάστασης και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη·

δ) εάν οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των εν λόγω δραστηριοτήτων, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα·

ε) εάν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.

[…]»

10 Το κεφάλαιο ΙΙΙ της οδηγίας 2011/95, το οποίο τιτλοφορείται «Αναγνώριση προσώπου ως πρόσφυγα», περιλαμβάνει τα άρθρα 9 έως 12 της οδηγίας. Τα άρθρα 11 και 12 της οδηγίας αυτής ορίζουν, αντιστοίχως, την περίπτωση κατά την οποία υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας και την περίπτωση κατά την οποία υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα.

11 Τα άρθρα 13 και 14 της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο IV αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Καθεστώς πρόσφυγα».

12 Το άρθρο 13 της ίδιας οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη χορηγούν το καθεστώς πρόσφυγα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια ΙΙ και ΙΙΙ.»

13 Το άρθρο 14 της οδηγίας 2011/95, το οποίο τιτλοφορείται «Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος πρόσφυγα», προβλέπει ότι:

«1. Όσον αφορά αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας [2004/83], τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο έχει χορηγηθεί από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Με την επιφύλαξη του καθήκοντος του πρόσφυγα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, το κράτος μέλος που χορήγησε το καθεστώς πρόσφυγα καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να είναι πρόσφυγας ή δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς εάν, αφού του χορηγήθηκε το καθεστώς πρόσφυγα, το οικείο κράτος μέλος αποδείξει ότι:

α) το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12·

[…]».

14 Το κεφάλαιο VII της οδηγίας 2011/95 ορίζει το «[π]εριεχόμενο της διεθνούς προστασίας» και περιλαμβάνει τα άρθρα 20 έως 35. Το άρθρο 29 της οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Κοινωνική αρωγή», προβλέπει, στην παράγραφό του 1, τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας να λαμβάνουν στο κράτος μέλος στο οποίο έχει χορηγηθεί η προστασία αυτή την αναγκαία συνδρομή, από άποψη κοινωνικής αρωγής, όπως οι υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους.»

15 Το άρθρο 36, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, σε συνεννόηση με την [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή, κάθε πρόσφορο μέτρο για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.»

Η οδηγία 2013/32

16 Οι αιτιολογικές σκέψεις 4, 12, 13 και 43 της οδηγίας 2013/32 έχουν ως εξής:

«(4) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε αναφέρεται ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για το άσυλο θα πρέπει βραχυπρόθεσμα να περιλαμβάνει κοινές απαιτήσεις για δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου στα κράτη μέλη και, πιο μακροπρόθεσμα, ενωσιακούς κανόνες που θα καταλήξουν σε κοινή διαδικασία ασύλου στην Ένωση.

[…]

(12) Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η περαιτέρω ανάπτυξη απαιτήσεων για τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης της διεθνούς προστασίας στα κράτη μέλη ενόψει της δημιουργίας κοινής διαδικασίας ασύλου στην Ένωση.

(13) Η προσέγγιση των κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης της διεθνούς προστασίας αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτές οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων, και να οδηγήσει στη δημιουργία ισοδύναμων συνθηκών για την εφαρμογή της οδηγίας [2011/95] στα κράτη μέλη.

[…]

(43) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν όλες τις αιτήσεις επί της ουσίας, δηλαδή να αξιολογούν κατά πόσον ο συγκεκριμένος αιτών μπορεί να θεωρηθεί ως πρόσωπο που δικαιούται διεθνή προστασία κατά την έννοια της οδηγίας [2011/95], εκτός εάν η παρούσα οδηγία προβλέπει άλλως, ιδίως όταν μπορεί να υποτεθεί εύλογα ότι άλλη χώρα θα εξετάσει το θέμα και θα παράσχει επαρκή προστασία. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεωθούν να εξετάζουν μια αίτηση διεθνούς προστασίας επί της ουσίας όταν μια πρώτη χώρα έχει χορηγήσει στον αιτούντα το καθεστώς πρόσφυγα ή άλλη επαρκή προστασία και ο αιτών θα τύχει επανεισδοχής στην εν λόγω χώρα.»

17 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2013/32 ορίζει το αντικείμενό της ως ακολούθως:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση κοινών διαδικασιών για τη χορήγηση και ανάκληση της διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας [2011/95].»

18 Το άρθρο 5 της οδηγίας 2013/32, το οποίο επιγράφεται «Ευνοϊκότερες διατάξεις», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ περισσότερο ευνοϊκές απαιτήσεις για τις διαδικασίες διά των οποίων χορηγείται και ανακαλείται η διεθνής προστασία, εφόσον οι απαιτήσεις αυτές συνάδουν με την παρούσα οδηγία.»

19 Κατά το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας αυτής:

«2. Κατά την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας, η αποφαινόμενη αρχή εξακριβώνει καταρχάς κατά πόσον οι αιτούντες μπορούν να αναγνωρισθούν ως πρόσφυγες και, σε αντίθετη περίπτωση, εξακριβώνει κατά πόσον οι αιτούντες δικαιούνται επικουρικής προστασίας.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις της αποφαινόμενης αρχής επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας να λαμβάνονται μετά τη δέουσα εξέταση. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

α. οι αιτήσεις να εξετάζονται και οι αποφάσεις να λαμβάνονται σε ατομική βάση, αντικειμενικά και αμερόληπτα·

β. να λαμβάνονται συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως η ΕΥΥΑ και ο [Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)], και τις σχετικές διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως προς τη γενική κατάσταση στις χώρες καταγωγής των αιτούντων και, όπου χρειάζεται, στις χώρες μέσω των οποίων διήλθαν και να προβλέπεται ότι το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων και τη λήψη των αποφάσεων έχει πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες·

γ. το προσωπικό που εξετάζει αιτήσεις και λαμβάνει αποφάσεις να γνωρίζει τις συναφείς απαιτήσεις που εφαρμόζονται στον τομέα της νομοθεσίας περί ασύλου και προσφύγων·

δ. το προσωπικό που εξετάζει αιτήσεις και λαμβάνει αποφάσεις να μπορεί να ζητήσει συμβουλές, εφόσον είναι αναγκαίο, από εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, π.χ. επί ιατρικών, πολιτιστικών ή θρησκευτικών ζητημάτων ή ζητημάτων που άπτονται των παιδιών ή του φύλου.»

20 Το άρθρο 33, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας αυτής διευκρινίζει τα εξής:

«1. Πέραν των περιπτώσεων κατά τις οποίες μια αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού [604/2013], τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με την οδηγία [2011/95] όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη δυνάμει του παρόντος άρθρου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση για διεθνή προστασία ως απαράδεκτη μόνο εάν:

α) η διεθνής προστασία έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος […]».

21 Τα άρθρα 44 και 45 της οδηγίας 2013/32 καθορίζουν τις διαδικασίες ανακλήσεως της διεθνούς προστασίας.

22 Κατά το άρθρο 49, δεύτερο εδάφιο, της ανωτέρω οδηγίας:

«Τα κράτη μέλη, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για την καθιέρωση άμεσης συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.»

Το γερμανικό δίκαιο

23 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο 2, του Asylgesetz (AsylG) (νόμου περί ασύλου), της 26ης Ιουνίου 1992 (BGBl. 1992 I, σ. 1126), όπως δημοσιεύθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2008 (BGBl. 2008 I, σ. 1798), όπως τροποποιήθηκε εσχάτως με το άρθρο 9 του Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters (νόμου για την ανάπτυξη του κεντρικού μητρώου αλλοδαπών), της 9ης Ιουλίου 2021 (BGBl. 2021 I, σ. 2467) (στο εξής: AsylG), ορίζει τα εξής:

«(1) Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στους αλλοδαπούς που ζητούν:

[…]

2. διεθνή προστασία δυνάμει της οδηγίας [2011/95]».

24 Το άρθρο 29 του AsylG, το οποίο επιγράφεται «Απαράδεκτες αιτήσεις», προβλέπει στην παράγραφο 1, σημείο 2, τα εξής:

«Η αίτηση ασύλου είναι απαράδεκτη όταν […]

2. άλλο κράτος μέλος της Ένωσης έχει ήδη χορηγήσει στον αλλοδαπό διεθνή προστασία κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, σημείο 2 […]».

25 Το άρθρο 60, παράγραφος 1, του Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG) (νόμου περί διαμονής, απασχόλησης και ένταξης των αλλοδαπών στην ομοσπονδιακή επικράτεια), της 30ής Ιουλίου 2004 (BGBl. 2004 I, σ. 1950), όπως δημοσιεύθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2008 (BGBl. 2008 I, σ. 162), όπως τροποποιήθηκε εσχάτως με το άρθρο 4a του Gesetz zur Regelung eines Sofortzuschlages und einer Einmalzahlung in den sozialen Mindestsicherungssystemen sowie zur Änderung des Finanzausgleichsgesetzes und weiterer Gesetze (νόμου περί ρυθμίσεως του αμέσου συμπληρωματικού ποσού και της εφάπαξ ενισχύσεως στα συστήματα ελάχιστης κοινωνικής ασφαλίσεως καθώς και περί τροποποιήσεως του νόμου περί οικονομικής αντισταθμίσεως και άλλων νόμων), της 23ης Μαΐου 2022 (BGBl. 2022 I, σ. 760), ορίζει τα εξής:

«Κατ' εφαρμογήν της Συμβάσεως περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)] [και τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954] (BGBl. 1953 II, σ. 559), δεν επιτρέπεται η απέλαση αλλοδαπού σε κράτος στο οποίο απειλείται η ζωή ή η ελευθερία του λόγω της φυλής, της θρησκείας, της ιθαγένειας, της συμμετοχής του σε κοινωνική ομάδα ή των πολιτικών του πεποιθήσεων. Το ίδιο ισχύει για τους δικαιούχους ασύλου και για τους αλλοδαπούς οι οποίοι είτε έχουν αναγνωρισθεί ως πρόσφυγες με πράξη μη δεκτική προσφυγής είτε υπάγονται, για άλλο λόγο, στο καθεστώς αλλοδαπών προσφύγων στο ομοσπονδιακό έδαφος είτε έχουν αναγνωρισθεί εκτός του ομοσπονδιακού εδάφους ως αλλοδαποί πρόσφυγες σύμφωνα με τη Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων. Όταν αλλοδαπός επικαλείται την απαγόρευση απελάσεως που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία καθορίζει στο πλαίσιο διαδικασίας ασύλου, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στη δεύτερη περίοδο, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της πρώτης περιόδου και αν πρέπει να αναγνωρισθεί στον εν λόγω αλλοδαπό η ιδιότητα του πρόσφυγα. Η απόφαση της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας μπορεί να προσβληθεί μόνο βάσει των διατάξεων του AsylG.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

26 Στην QY, υπήκοο Συρίας, χορηγήθηκε το καθεστώς πρόσφυγα στην Ελλάδα το 2018.

27 Σε ημερομηνία μη αναφερόμενη από το αιτούν δικαστήριο, η QY υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στη Γερμανία.

28 Με οριστική απόφαση, η οποία μνημονεύεται άνευ ημερομηνίας στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, ένα Verwaltungsgericht (διοικητικό πρωτοδικείο, Γερμανία) έκρινε ότι η QY διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση στην Ελλάδα, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) και ότι δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να επιστρέψει σε αυτήν.

29 Με απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2019, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία απέρριψε την αίτηση της QY για τη χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα, αλλά της χορήγησε επικουρική προστασία.

30 Η QY άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως, η οποία απορρίφθηκε από το επιληφθέν Verwaltungsgericht (διοικητικό δικαστήριο). Κατά την κρίση του, η αίτηση χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα ήταν αβάσιμη, διότι η QY δεν διέτρεχε κίνδυνο διώξεως στη Συρία.

31 Κατόπιν τούτου, η QY άσκησε ευθεία αναίρεση, την οποία επέτρεψε το Verwaltungsgericht (διοικητικό δικαστήριο), ενώπιον του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου, Γερμανία), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, υποστηρίζει ότι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία δεσμευόταν από την εκ μέρους των ελληνικών αρχών αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα.

32 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι το εν λόγω Verwaltungsgericht (διοικητικό δικαστήριο) ήταν υποχρεωμένο να αποφανθεί επί της ουσίας της αιτήσεως διεθνούς προστασίας της QY. Συγκεκριμένα, η αίτηση αυτή δεν μπορούσε να κριθεί απαράδεκτη λόγω της προηγούμενης αναγνωρίσεως του καθεστώτος αυτού στην Ελλάδα, δεδομένου ότι η QY διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να υποστεί, στο εν λόγω κράτος μέλος, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη

33 Το αιτούν δικαστήριο τονίζει ότι, επί της ουσίας, αποδεικνύεται ότι η QY δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του νόμου περί διαμονής, απασχόλησης και ένταξης των αλλοδαπών στην ομοσπονδιακή επικράτεια, όπως έχει τροποποιηθεί, η απόφαση των ελληνικών αρχών για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα έχει ως μόνο έννομο αποτέλεσμα την απαγόρευση της απελάσεως στη χώρα από την οποία διέφυγε. Αντιθέτως, κατά το γερμανικό δίκαιο, μια τέτοια απόφαση δεν θεμελιώνει δικαίωμα για εκ νέου αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα. Ομοίως, κατά το γερμανικό δίκαιο, η απόφαση περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα δεν παράγει κανένα δεσμευτικό αποτέλεσμα το οποίο θα είχε ως συνέπεια οι γερμανικές αρχές, οι οποίες είναι κατ' εξαίρεση υποχρεωμένες να διεξαγάγουν εκ νέου διαδικασία ασύλου, να πρέπει υποχρεωτικώς να αναγνωρίσουν το καθεστώς αυτό στον ενδιαφερόμενο στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

34 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι είναι αναγκαίο να προσδιορισθεί αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στη δυνατότητα της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας να προβαίνει σε νέα αυτοτελή εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας και αν το δίκαιο της Ένωσης απαιτεί η απόφαση περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος να παράγει δεσμευτικά αποτελέσματα για την εν λόγω υπηρεσία.

35 Συναφώς, πρώτον, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης, ιδίως το άρθρο 78 ΣΛΕΕ, δεν δικαιολογεί ένα τέτοιο αποτέλεσμα. Θεωρεί ότι από το πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης δεν προκύπτει καμία αρχή αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αποφάσεων περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα. Κατά συνέπεια, και ελλείψει, μέχρι σήμερον, ενιαίου καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η εξέταση των ουσιαστικών προϋποθέσεων αιτήσεως παροχής τοιαύτης προστασίας απόκειται στο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση.

36 Κατά το αιτούν δικαστήριο, ούτε η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μπορεί να δικαιολογήσει την αμοιβαία αναγνώριση τέτοιων αποφάσεων. Κατά τα λοιπά, θεωρεί ότι η εμπιστοσύνη αυτή κλονίσθηκε εν προκειμένω, λόγω του σοβαρού κινδύνου που διατρέχει η ενδιαφερομένη να εκτεθεί, στο κράτος μέλος που της χορήγησε διεθνή προστασία, σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη.

37 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι κανένας κανόνας του παράγωγου δικαίου της Ένωσης δεν προβλέπει ρητώς ότι η αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα από ένα κράτος μέλος παράγει δεσμευτικά αποτελέσματα επί της διαδικασίας ασύλου σε άλλο κράτος μέλος.

38 Τούτου δοθέντος, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η αρχή της μίας και μόνης εξετάσεως μιας αιτήσεως διεθνούς προστασίας, περί της οποίας κάνει λόγο το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 604/2013, ή ακόμη οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, και του άρθρου 13 της οδηγίας 2011/95 μπορούν να συνεπάγονται ότι το καθεστώς πρόσφυγα που χορηγείται από κράτος μέλος πρέπει να αναγνωρίζεται σε όλα τα άλλα κράτη μέλη χωρίς νέα εξέταση.

39 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς τις έννομες συνέπειες που συνεπάγεται, σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου παραβάσεως του άρθρου 4 του Χάρτη στο κράτος μέλος που χορήγησε τη διεθνή προστασία, η απώλεια της δυνατότητας άλλου κράτους μέλους, το οποίο επιλαμβάνεται νέας αιτήσεως διεθνούς προστασίας, να την απορρίψει ως απαράδεκτη δυνάμει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32. Κατά το αιτούν δικαστήριο, αυτό το άλλο κράτος μέλος θα πρέπει να θεωρήσει ότι ο αιτών «υποβάλλει αίτηση το πρώτον» και να προβεί σε νέα εξέταση, χωρίς να δεσμεύεται από τις εκτιμήσεις που διατυπώνονται στην απόφαση περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα την οποία είχε προηγουμένως εκδώσει το πρώτο κράτος μέλος.

40 Εντούτοις, το ίδιο δικαστήριο επισημαίνει ότι μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να συνεπάγεται καταστρατήγηση των ειδικών κανόνων σχετικά με την παύση, τον αποκλεισμό και την ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα, οι οποίοι προβλέπονται στα άρθρα 11, 12 και 14 της οδηγίας 2011/95. Τούτου δοθέντος, υπογραμμίζει ότι, εν προκειμένω, δεν υφίσταται κίνδυνος χειροτερεύσεως της νομικής καταστάσεως της ενδιαφερομένης, η οποία δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να απελαθεί στη χώρα καταγωγής της, δεδομένου ότι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία της χορήγησε επικουρική προστασία.

41 Τρίτον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ερμηνευθεί η σκέψη 42 της διατάξεως της 13ης Νοεμβρίου 2019, Hamed και Omar (C-540/17 και C-541/17, EU:C:2019:964). Πράγματι, η αναφορά σε «νέα» διαδικασία ασύλου θα μπορούσε να συνηγορεί υπέρ μιας νέας εξετάσεως, ενώ η μνεία των δικαιωμάτων που συνδέονται με το καθεστώς πρόσφυγα θα μπορούσε να συνεπάγεται την αναγνώριση του καθεστώτος που έχει ήδη χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος.

42 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Σε περίπτωση κατά την οποία δεν επιτρέπεται σε κράτος μέλος να ασκήσει την εξουσία που του παρέχει το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας [2013/32] να απορρίψει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη δεδομένης της χορήγησης του καθεστώτος του πρόσφυγα σε άλλο κράτος μέλος, επειδή οι συνθήκες διαβίωσης στο τελευταίο αυτό κράτος μέλος θα εξέθεταν τον αιτούντα σε σοβαρό κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης κατά την έννοια του άρθρου 4 του [Χάρτη], έχουν το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού [604/2013], το άρθρο 4, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, και το άρθρο 13 της οδηγίας [2011/95] καθώς και το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, και το άρθρο 33, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο α′, της οδηγίας [2013/32] την έννοια ότι το γεγονός ότι έχει ήδη χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα εμποδίζει το [πρώτο] κράτος μέλος να εξετάσει κατ' ελεύθερη κρίση την υποβληθείσα σε αυτό αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας και το υποχρεώνει να χορηγήσει στον αιτούντα το καθεστώς του πρόσφυγα χωρίς να εξετάσει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της προστασίας αυτής;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

43 Η Ιρλανδία προβάλλει ένσταση απαραδέκτου της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως για τον λόγο ότι η ζητούμενη ερμηνεία εμπίπτει στην εφαρμογή της λεγόμενης θεωρίας της «acte clair». Κατά την Ιρλανδία, ουδεμία διάταξή του δικαίου της Ένωσης, στο παρόν στάδιο εξελίξεώς του, προβλέπει την αμοιβαία αναγνώριση, από τα κράτη μέλη, των αποφάσεων περί χορηγήσεως διεθνούς προστασίας οι οποίες λαμβάνονται από άλλο κράτος μέλος.

44 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που υποβάλλονται από το εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και νομικού πλαισίου το οποίο αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να αποφανθεί επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως που του έχει υποβάλει εθνικό δικαστήριο μόνον όταν προκύπτει προδήλως ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το ζήτημα είναι υποθετικής φύσεως ή ακόμη όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί [απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Αυτεπάγγελτη εξέταση της κράτησης), C-704/20 και C-39/21, EU:C:2022:858, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

45 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι το υποβληθέν ερώτημα αφορά πράγματι την ερμηνεία των κανόνων του δικαίου της Ένωσης που είναι κρίσιμοι για τις ανάγκες της διαφοράς της κύριας δίκης. Η προβαλλόμενη από την Ιρλανδία περίσταση ότι η ζητούμενη ερμηνεία προκύπτει με απόλυτη σαφήνεια ανάγεται στην επί της ουσίας απάντηση στο ερώτημα αυτό και, ακόμη και αν θεωρηθεί στοιχειοθετημένη, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την ανατροπή του τεκμηρίου λυσιτέλειας του οποίου απολαύει το ερώτημα αυτό.

46 Εν πάση περιπτώσει, ουδόλως απαγορεύεται σε εθνικό δικαστήριο να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα για την απάντηση του οποίου δεν υπάρχει περιθώριο για καμία εύλογη αμφιβολία. Επομένως, ακόμη και αν υποτεθεί ότι συντρέχει τέτοια περίπτωση, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που περιέχει το ερώτημα αυτό δεν καθίσταται απαράδεκτη (πρβλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 2023, Vapo Atlantic, C-604/21, EU:C:2023:175, σκέψη 33).

47 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

48 Με το μοναδικό προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013, το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 13 της οδηγίας 2011/95, καθώς και το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, και το άρθρο 33, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32 έχουν την έννοια ότι, όταν η αρμόδια αρχή κράτους μέλους δεν μπορεί να ασκήσει τη δυνατότητα που παρέχει η τελευταία αυτή διάταξη να απορρίψει ως απαράδεκτη αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθείσα από αιτούντα στον οποίον άλλο κράτος μέλος έχει ήδη χορηγήσει τοιαύτη προστασία, λόγω σοβαρού κινδύνου για τον εν λόγω αιτούντα να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη, η αρχή αυτή υποχρεούται να αναγνωρίσει στον εν λόγω αιτούντα

το καθεστώς του πρόσφυγα για τον λόγο και μόνον ότι το καθεστώς αυτό του έχει ήδη αναγνωρισθεί από το άλλο κράτος μέλος ή ότι η εν λόγω αρχή μπορεί να προβεί σε νέα αυτοτελή εξέταση της αιτήσεως αυτής επί της ουσίας.

49 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 33, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32, πέραν των περιπτώσεων κατά τις οποίες μια αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τον κανονισμό 604/2013, τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για διεθνή προστασία κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2011/95, όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη δυνάμει του άρθρου αυτού. Το άρθρο 33, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/32 απαριθμεί εξαντλητικώς τις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση διεθνούς προστασίας απαράδεκτη [αποφάσεις της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψη 76, και της 22ας Φεβρουαρίου 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Οικογενειακή ενότητα – Ήδη χορηγηθείσα προστασία), C-483/20, EU:C:2022:103, σκέψη 23].

50 Συναφώς, το άρθρο 33, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/32 αποσκοπεί, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 43 της οδηγίας αυτής, στο να καταστήσει ελαστικότερη την υποχρέωση των κρατών μελών να εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας καθορίζοντας τις περιπτώσεις στις οποίες μια τέτοια αίτηση θεωρείται απαράδεκτη. Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού αυτού, η διάταξη αυτή έχει, στο σύνολό της, χαρακτήρα παρεκκλίσεως από την εν λόγω υποχρέωση [πρβλ. απόφαση της 1ης Αυγούστου 2022, Bundesrepublik Deutschland (Τέκνο προσφύγων, γεννηθέν εκτός του κράτους υποδοχής), C-720/20, EU:C:2022:603, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

51 Μεταξύ των περιπτώσεων αυτών περιλαμβάνεται και η προβλεπόμενη στο άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32, ήτοι η περίπτωση να έχει ήδη χορηγηθεί διεθνής προστασία από άλλο κράτος μέλος. Επομένως, όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αυτόν τον λόγο απαραδέκτου σε τοιαύτη περίπτωση, απαλλάσσονται από την υποχρέωση που μνημονεύεται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως [πρβλ. απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Οικογενειακή ενότητα – Ήδη χορηγηθείσα προστασία), C-483/20, EU:C:2022:103, σκέψεις 23 και 24].

52 Τούτου δοθέντος, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, κατ' εξαίρεση, οι αρχές κράτους μέλους δεν μπορούν να κάνουν χρήση της δυνατότητας που τους παρέχει το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32 να απορρίψουν αίτηση χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα ως απαράδεκτη για τον λόγο ότι έχει ήδη χορηγηθεί στον αιτούντα διεθνής προστασία από άλλο κράτος μέλος, όταν έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι προβλέψιμες συνθήκες διαβιώσεως που θα αντιμετωπίσει ο αιτών ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας σε αυτό το άλλο κράτος μέλος θα τον εκθέσουν σε σοβαρό κίνδυνο να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψη 92, διάταξη της 13ης Νοεμβρίου 2019, Hamed και Omar, C-540/17 και C-541/17, EU:C:2019:964, σκέψη 35, και απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Οικογενειακή ενότητα – Ήδη χορηγηθείσα προστασία), C-483/20, EU:C:2022:103, σκέψεις 32 και 34].

53 Πράγματι, δεδομένου ότι η δυνατότητα που παρέχεται με το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32 αποτελεί, στο πλαίσιο της κοινής διαδικασίας ασύλου που θεσπίζει η οδηγία αυτή, έκφραση της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, η οποία επιτρέπει και επιβάλλει στα κράτη μέλη να τεκμαίρουν, στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος

ασύλου, ότι η μεταχείριση των αιτούντων διεθνή προστασία σε κάθε κράτος μέλος είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του Χάρτη, ιδίως με τα άρθρα του 1 και 4, τα οποία κατοχυρώνουν μία από τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης και των κρατών μελών της, το τεκμήριο αυτό και η άσκηση της εν λόγω δυνατότητας δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, όταν αποδεικνύεται ότι, στην πραγματικότητα, δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο σε συγκεκριμένο κράτος μέλος (απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψεις 83 έως 86, καθώς και διάταξη της 13ης Νοεμβρίου 2019, Hamed και Omar, C-540/17 και C-541/17, EU:C:2019:964, σκέψη 41).

54 Συναφώς, πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι πλημμέλειες οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως πρέπει να έχουν ιδιαιτέρως υψηλό βαθμό σοβαρότητας, ο οποίος εξαρτάται από το σύνολο των δεδομένων της υποθέσεως (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψεις 89 έως 91).

55 Υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, σε περίπτωση που η αρχή κράτους μέλους αδυνατεί να κηρύξει απαράδεκτη, δυνάμει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32, αίτηση διεθνούς προστασίας της οποίας έχει επιληφθεί, μπορεί τότε να εκτιμήσει το βάσιμο της εν λόγω αιτήσεως διεθνούς προστασίας, χωρίς να δεσμεύεται από το γεγονός ότι άλλο κράτος μέλος έχει ήδη χορηγήσει τοιαύτη προστασία στον αιτούντα.

56 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα, επιβάλλεται η διαπίστωση, κατά πρώτον, ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεώς του, το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της διεθνούς προστασίας δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη ρητή υποχρέωση να αναγνωρίζουν αυτομάτως τις αποφάσεις περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα τις οποίες έχει εκδώσει άλλο κράτος μέλος.

57 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 78, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η κοινή πολιτική που αναπτύσσει η Ένωση στον τομέα του ασύλου έχει ως στόχο να παρέχει το κατάλληλο καθεστώς σε κάθε υπήκοο τρίτης χώρας που χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζει την τήρηση της αρχής της μη επαναπροωθήσεως. Οι διάφορες πτυχές του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου απαριθμούνται στα στοιχεία α′ έως ζ′ του άρθρου 78, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (πρβλ. απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, Σλοβακία και Ουγγαρία κατά Συμβουλίου, C-643/15 και C-647/15, EU:C:2017:631, σκέψη 75).

58 Ειδικότερα, το άρθρο 78, παράγραφος 2, στοιχείο α′, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνουν μέτρα για ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου το οποίο περιλαμβάνει «ενιαίο καθεστώς ασύλου υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο ισχύει σε ολόκληρη την Ένωση».

59 Μολονότι η διάταξη αυτή παρέχει, επομένως, νομική βάση για την έκδοση, από τον νομοθέτη της Ένωσης, πράξεων της Ένωσης που να θεσπίζουν τέτοιο ενιαίο καθεστώς, εντούτοις, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, η γενική εισαγγελέας στο σημείο 48 των προτάσεών της, η επέμβαση του νομοθέτη της Ένωσης είναι αναγκαία για να αποκτήσει συγκεκριμένη υπόσταση το σύνολο των δικαιωμάτων που απορρέουν από το εν λόγω καθεστώς το οποίο, κατόπιν της χορηγήσεώς του από κράτος μέλος και της αναγνωρίσεώς του από όλα τα άλλα, να έχει ισχύ σε ολόκληρη την Ένωση.

60 Συναφώς, από τις αιτιολογικές σκέψεις των πράξεων που εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 78, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, και ιδίως από την αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 604/2013, από τις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 9 έως 11 της οδηγίας 2011/95, καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις 4 και 12 της οδηγίας 2013/32, προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης επιδιώκει να δημιουργήσει βαθμηδόν, σε διαδοχικά στάδια, το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, το οποίο θα πρέπει να μακροπρόθεσμα καταλήξει σε μια κοινή διαδικασία και σε ένα ενιαίο καθεστώς πρόσφυγα με ισχύ σε ολόκληρη την Ένωση.

61 Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς η οδηγία 2011/95, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 78, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', ΣΛΕΕ, αποσκοπεί, όπως προκύπτει από το άρθρο της 1, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψεως 12, μεταξύ άλλων, να διασφαλίσει ότι όλα τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρήζουν όντως διεθνούς προστασίας (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, σκέψη 37).

62 Όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις διατάξεις της οδηγίας στις οποίες αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο, το άρθρο της 4 θεσπίζει τέτοια κοινά κριτήρια σε σχέση με την αξιολόγηση των γεγονότων και των περιστάσεων στο πλαίσιο της εξετάσεως αιτήσεως διεθνούς προστασίας, διευκρινίζοντας, στη δεύτερη περίοδο της πρώτης παραγράφου του ότι εναπόκειται στο κράτος μέλος να αξιολογήσει, σε συνεργασία με τον αιτούντα, τα συναφή στοιχεία της αιτήσεως. Το δε άρθρο 13 της εν λόγω οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να χορηγούν το καθεστώς πρόσφυγα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III της ίδιας οδηγίας.

63 Εντούτοις, ούτε οι διατάξεις αυτές ούτε καμία άλλη διάταξη της οδηγίας 2011/95 επιβάλλουν στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αναγνωρίζουν αυτομάτως τις αποφάσεις περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα τις οποίες εκδίδει άλλο κράτος μέλος. Αντιθέτως, ορισμένες διατάξεις της οδηγίας αυτής, όπως το άρθρο 29, παράγραφος 1, σχετικά με την κοινωνική προστασία, περιορίζουν ορισμένα δικαιώματα που απορρέουν από το καθεστώς πρόσφυγα στο κράτος μέλος το οποίο το χορήγησε.

64 Εν συνεχεία, σκοπός της οδηγίας 2013/32, εκδοθείσας βάσει του άρθρου 78, παράγραφος 2, στοιχείο δ', ΣΛΕΕ, είναι, κατά το άρθρο 1, «η θέσπιση κοινών διαδικασιών για τη χορήγηση και ανάκληση της διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας [2011/95]».

65 Το άρθρο 10 της οδηγίας 2013/32, στο οποίο αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο, προβλέπει τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται η εξέταση των αιτήσεων παροχής τοιαύτης προστασίας και απαιτεί, στην παράγραφο 2, από την αποφαινόμενη αρχή να εξακριβώνει κατ' αρχάς κατά πόσον οι αιτούντες μπορούν να αναγνωρισθούν ως πρόσφυγες και, σε αντίθετη περίπτωση, να εξακριβώνει κατά πόσον οι αιτούντες δικαιούνται επικουρικής προστασίας. Κατά την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου 10, η αποφαινόμενη αρχή λαμβάνει τις αποφάσεις της μετά από δέουσα εξέταση τηρουμένων των προϋποθέσεων οι οποίες απαριθμούνται στη διάταξη αυτή. Αντιθέτως, ούτε το εν λόγω άρθρο 10 ούτε το άρθρο 33, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32, το περιεχόμενο των οποίων υπομνήσθηκε στις σκέψεις 49 έως 51 της παρούσας αποφάσεως, υποχρεώνουν την εν αποφαινόμενη αρχή να αναγνωρίζει αυτομάτως τις αποφάσεις περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα τις οποίες εκδίδει άλλο κράτος μέλος.

66 Τέλος, ο κανονισμός 604/2013, ο οποίος στηρίζεται στο άρθρο 78, παράγραφος 2, στοιχείο ε', ΣΛΕΕ, έχει ως αντικείμενο, δυνάμει του άρθρου 1, τη θέσπιση κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από ανιθαγενή.

67 Πλην όμως, μολονότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, αίτηση ασύλου που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από ανιθαγενή στο έδαφος οιουδήποτε κράτους μέλους εξετάζεται, κατ' αρχήν, μόνον από το κράτος μέλος το οποίο ορίζεται ως υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, C. K. κ.λπ., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, σκέψη 56), εντούτοις, ελλείψει σχετικής διατάξεως, δεν συνάγεται εξ αυτού ότι η απόφαση που εκδίδεται από το κατ' αυτόν τον τρόπο οριζόμενο κράτος μέλος πρέπει να αναγνωρίζεται αυτομάτως από τα λοιπά κράτη μέλη.

68 Από το σκεπτικό που εκτέθηκε στις σκέψεις 57 έως 67 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έχει ακόμη υλοποιήσει πλήρως τον σκοπό του άρθρου 78, παράγραφος 2, στοιχείο α', ΣΛΕΕ, ήτοι τη θέσπιση ενιαίου καθεστώτος ασύλου για τους υπηκόους τρίτων χωρών, το οποίο να ισχύει σε ολόκληρη την Ένωση. Ειδικότερα, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έχει θεσπίσει, στο παρόν στάδιο, την αρχή ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναγνωρίζουν αυτομάτως τις αποφάσεις περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα οι οποίες εκδίδονται από άλλο κράτος μέλος, ούτε έχει διευκρινίσει τους όρους εφαρμογής της αρχής αυτής.

69 Επομένως, μολονότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, να εξαρτούν την αναγνώριση του συνόλου των δικαιωμάτων που συνδέονται με το καθεστώς πρόσφυγα στο έδαφός τους από την έκδοση, από τις αρμόδιες αρχές τους, νέας αποφάσεως για τη χορήγηση του καθεστώτος αυτού, εντούτοις έχουν τη δυνατότητα, βάσει της προβλέψεως του άρθρου 3 της οδηγίας 2011/95 και του άρθρου 5 της οδηγίας 2013/32 περί ευνοϊκότερων διατάξεων, να προβλέπουν την αυτόματη αναγνώριση τέτοιων αποφάσεων που εκδίδονται από άλλο κράτος μέλος. Δεν αμφισβητείται ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής.

70 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να καθορισθεί, κατά δεύτερον, το περιεχόμενο της εξετάσεως, από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους, αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από αιτούντα στον οποίον άλλο κράτος μέλος έχει ήδη χορηγήσει το καθεστώς πρόσφυγα.

71 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 62 της παρούσας αποφάσεως, δυνάμει του άρθρου 13 της οδηγίας 2011/95, τα κράτη μέλη χορηγούν το καθεστώς πρόσφυγα σε κάθε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθεί ως πρόσφυγας σύμφωνα με τα κεφάλαια ΙΙ και ΙΙΙ της οδηγίας αυτής, χωρίς να διαθέτουν συναφώς διακριτική ευχέρεια [πρβλ. αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 2015, T., C-373/13, EU:C:2015:413, σκέψη 63, της 14ης Μαΐου 2019, M κ.λπ. (Ανάκληση του καθεστώτος πρόσφυγα), C-391/16, C-77/17 και C-78/17, EU:C:2019:403, σκέψη 89, καθώς και της 16ης Ιανουαρίου 2024, Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας), C-621/21, EU:C:2024:47, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Αντιθέτως, πέραν της προβλεπόμενης στο άρθρο 3 της οδηγίας 2011/95 δυνατότητας εφαρμογής ευνοϊκότερων εθνικών κανόνων, η οδηγία αυτή δεν προβλέπει τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς πλην εκείνων που πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές [πρβλ. αποφάσεις της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, σκέψη 48 και

εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 9ης Νοεμβρίου 2021, Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας), C-91/20, EU:C:2021:898, σκέψεις 39 και 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

72 Προκειμένου να κρίνουν αν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη οφείλουν, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/95, να προβαίνουν σε εξατομικευμένη αξιολόγηση κάθε αιτήσεως διεθνούς προστασίας, συνεκτιμωμένων ιδίως όλων των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών σχετικά με τη χώρα καταγωγής του ενδιαφερομένου κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως σχετικά με την αίτηση, των συναφών στοιχείων και εγγράφων που προσκόμισε ο αιτών και της ατομικής καταστάσεως και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος (πρβλ. αποφάσεις της 25ης Ιανουαρίου 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, σκέψη 41, και της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψη 98).

73 Υπό την ίδια έννοια, από το άρθρο 10, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/32 προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας πρέπει να υπόκεινται σε εξατομικευμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση βάσει συγκεκριμένων και επικαιροποιημένων πληροφοριών.

74 Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως, η αρμόδια αρχή κράτους μέλους αδυνατεί να κηρύξει απαράδεκτη, δυνάμει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32, αίτηση διεθνούς προστασίας της οποίας έχει επιληφθεί, η αρχή αυτή οφείλει να προβεί σε εξατομικευμένη, πλήρη και επικαιροποιημένη εξέταση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

75 Αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί πρόσφυγας σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III της οδηγίας 2011/95, η εν λόγω αρχή πρέπει να του χορηγήσει το καθεστώς πρόσφυγα χωρίς να διαθέτει διακριτική ευχέρεια.

76 Συναφώς, μολονότι η ίδια αρχή δεν υποχρεούται να αναγνωρίσει το καθεστώς πρόσφυγα στον εν λόγω αιτούντα για τον λόγο και μόνον ότι το καθεστώς αυτό του είχε προηγουμένως χορηγηθεί με απόφαση άλλου κράτους μέλους, οφείλει εντούτοις να λάβει πλήρως υπόψη την απόφαση αυτή και τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται.

77 Πράγματι, το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, το οποίο περιλαμβάνει κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων τα οποία όντως χρήζουν διεθνούς προστασίας, όπως τονίζεται στην αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 2011/95, βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, σύμφωνα με την οποία πρέπει, πλην εξαιρετικών περιστάσεων, να τεκμαίρεται ότι η μεταχείριση που παρέχεται στους αιτούντες διεθνή προστασία σε κάθε κράτος μέλος είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων του Χάρτη, της συμβάσεως περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, N. S. κ.λπ., C-411/10 και C-493/10, EU:C:2011:865, σκέψεις 78 έως 80, και της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ., C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219, σκέψεις 84 και 85).

78 Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ, κατά το οποίο η Ένωση και τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας

συνεργασίας (απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψη 42), και η οποία συγκεκριμενοποιείται στο άρθρο 36 της οδηγίας 2011/95 καθώς και στο άρθρο 49 της οδηγίας 2013/32, και προκειμένου να διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, η συνοχή των αποφάσεων που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές δύο κρατών μελών σχετικά με την ανάγκη διεθνούς προστασίας του ίδιου υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, θεωρείται ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που καλείται να αποφανθεί επί της νέας αιτήσεως πρέπει να προβεί, το συντομότερο δυνατόν, σε ανταλλαγή πληροφοριών με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που έχει προηγουμένως χορηγήσει το καθεστώς πρόσφυγα στον ίδιο αιτούντα. Στο πλαίσιο αυτό, εναπόκειται στην πρώτη από τις αρχές αυτές να ενημερώσει τη δεύτερη για τη νέα αίτηση, να της διαβιβάσει τη γνώμη της επί της νέας αυτής αιτήσεως και να ζητήσει από αυτή τη διαβίβαση, εντός εύλογης προθεσμίας, των πληροφοριών που είχε στην κατοχή της, βάσει των οποίων χορήγησε το καθεστώς αυτό.

79 Σκοπός της ανταλλαγής πληροφοριών είναι να παρασχεθεί στην αρχή του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η νέα αίτηση η δυνατότητα να προβεί, έχοντας πλήρη ενημέρωση, στους ελέγχους στους οποίους οφείλει να προβεί στο πλαίσιο της διαδικασίας διεθνούς προστασίας.

80 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013, το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 13 της οδηγίας 2011/95, καθώς και το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, και το άρθρο 33, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32 έχουν την έννοια ότι, όταν η αρμόδια αρχή κράτους μέλους δεν μπορεί να ασκήσει τη δυνατότητα που της παρέχει η τελευταία αυτή διάταξη να απορρίψει ως απαράδεκτη αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθείσα από αιτούντα, στον οποίον άλλο κράτος μέλος έχει ήδη χορηγήσει τέτοια προστασία, λόγω σοβαρού κινδύνου να υποστεί ο αιτών απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση σε αυτό το άλλο κράτος μέλος κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη, η αρχή αυτή οφείλει να προβεί σε νέα εξατομικευμένη, πλήρη και επικαιροποιημένη εξέταση της αιτήσεώς του στο πλαίσιο νέας διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας, η οποία πρέπει να διεξαχθεί σύμφωνα με τις οδηγίες 2011/95 και 2013/32. Κατά την εξέταση αυτή, η συγκεκριμένη αρχή πρέπει πάντως να λαμβάνει πλήρως υπόψη την απόφαση του άλλου κράτους μέλους να χορηγήσει διεθνή προστασία στον αιτούντα καθώς και τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η απόφαση αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

81 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, το άρθρο 4, παράγραφος 1, και το άρθρο 13 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων

χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, καθώς και το άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, και το άρθρο 33, παράγραφος 1, και παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας,

έχουν την έννοια ότι:

όταν η αρμόδια αρχή κράτους μέλους δεν μπορεί να ασκήσει τη δυνατότητα που της παρέχει η τελευταία αυτή διάταξη να απορρίψει ως απαράδεκτη αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθείσα από αιτούντα, στον οποίον άλλο κράτος μέλος έχει ήδη χορηγήσει τέτοια προστασία, λόγω σοβαρού κινδύνου να υποστεί ο αιτών απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση σε αυτό το άλλο κράτος μέλος κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη, η αρχή αυτή οφείλει να προβεί σε νέα εξατομικευμένη, πλήρη και επικαιροποιημένη εξέταση της αιτήσεώς του στο πλαίσιο νέας διαδικασίας παροχής διεθνούς προστασίας, η οποία πρέπει να διεξαχθεί σύμφωνα με τις οδηγίες 2011/95 και 2013/32. Κατά την εξέταση αυτή, η συγκεκριμένη αρχή πρέπει πάντως να λαμβάνει πλήρως υπόψη την απόφαση του άλλου κράτους μέλους να χορηγήσει διεθνή προστασία στον αιτούντα καθώς και τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η απόφαση αυτή.

(υπογραφές)